

รายงานการสำรวจการใช้ดรรชนีหัวเรื่องบทความวารสาร ภาษาไทยทางการแพทย์*

จิระ อินทโกสุม**

เพ็ญพิมล เชี่ยวนาวิน** วงศ์วรรณ วงศ์สุภา**

อัญชลี แซ่มชุกกลิ่น** อำนาจ ศรีรัตนบัลล์***

ปัจจุบันนี้วิชาการแพทย์ของไทยมีความเจริญก้าวหน้ามากทัดเทียมกับต่างประเทศ ความเคลื่อนไหวและพัฒนาการนี้ได้มีมานานแล้วดังจะเห็นได้จากข่าวสาร รายงานความรู้ ความก้าวหน้าและเทคนิคใหม่ ๆ ฯลฯ ในวารสารภาษาไทยทางการแพทย์ ซึ่งมีอยู่มากกว่า 80 ชื่อ แต่อย่างไรก็ตาม การศึกษาค้นคว้าเรื่องต่าง ๆ จากวารสารภาษาไทยนี้ยังอยู่ในวงแคบ เนื่องจากการค้นเรื่องจากบทความวารสารได้โดยอาศัยเครื่องมือช่วยค้น กระจ่างได้เฉพาะในห้องสมุดแพทย์ บางแห่งซึ่งทำดรรชนีบทความวารสารเป็นเครื่องมือช่วยค้น เรื่องในรูปแบบรายการ และทำเฉพาะวารสารที่ห้องสมุดมี เท่านั้น ยังไม่มีการจัดทำดรรชนีบทความวารสารเป็นรูปเล่ม ให้แพทย์และนักวิจัยการแพทย์โดยทั่วไปได้ใช้เป็นเครื่องมือศึกษาค้นคว้าเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว กว้างขวาง สมบูรณ์และเป็นมาตรฐานเช่นเดียวกับ **Index Medicus** ทั้งนี้สาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งอาจเนื่องมาจากการที่วงการห้องสมุดแพทย์ของไทยยังขาดหนังสือดรรชนีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์ฉบับมาตรฐาน ซึ่งเป็นคู่มือบรรณารักษ์สำหรับให้ดรรชนีหัวเรื่องในการจัดทำดรรชนีบทความวารสาร

วัตถุประสงค์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจ รวบรวม และศึกษาดรรชนีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์ที่ห้องสมุดแพทย์จัดทำเป็นเครื่องมือใช้ค้นเรื่องจากวารสารภาษาไทย

ทางการแพทย์, ศึกษาความพอใจและความไม่พอใจในการใช้ดรรชนีหัวเรื่องภาษาอังกฤษและภาษาไทยและแนวการใช้ดรรชนีหัวเรื่องภาษาไทยของตัวอย่างประชากรผู้ใช้ห้องสมุดแพทย์ จากการศึกษาข้อมูลข้างต้นนี้ได้นำเสนอเกณฑ์มาตรฐานของรูปแบบและการกำหนดดรรชนีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์ เพื่อให้การจัดทำเครื่องมือช่วยค้นเรื่องนี้เป็นแบบแผนและมาตรฐานเดียวกันในที่สุด โดยคาดว่ากรณีดรรชนีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์ฉบับมาตรฐาน จะเป็นสิ่งสร้างเสริมความเจริญก้าวหน้าให้วงการห้องสมุดแพทย์และการแพทย์ของไทยเป็นอเนกประการ อาทิ : เป็นเครื่องส่งเสริมและกระตุ้นให้บรรณารักษ์ห้องสมุดแพทย์ได้เริ่มต้นหาทางและวิธีการจัดทำดรรชนีบทความวารสารร่วมกันให้เป็นมาตรฐานและเป็นรูปเล่มเช่นเดียวกับ **Index Medicus**, เป็นเครื่องส่งเสริมให้แพทย์และนักวิจัยการแพทย์สนใจใช้ดรรชนีหัวเรื่องภาษาไทยเป็นเครื่องมือช่วยในการศึกษาค้นคว้าและวิจัยมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการใช้วารสารภาษาไทยทางการแพทย์ให้เป็นแหล่งข้อมูลและแหล่งอ้างอิงทางวิชาการอย่างคุ้มค่า และเป็นเครื่องกระตุ้นให้นักวิชาการแพทย์ไทยสนใจร่วมกันศึกษา ปรับปรุง แก้ไขและบัญญัติศัพท์แพทย์ให้ได้ศัพท์บัญญัติมาตรฐานของการแพทย์ไทยอย่างสมบูรณ์ เป็นต้น

* โครงการวิจัยทุนรัชดาภิเษกสมโภช คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

** หอสมุดคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

*** ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างประชากร

การศึกษาข้อมูลได้กระทำในตัวอย่างประชากร 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้จัดทำบรรณานุกรมบรรณานุกรม ซึ่งได้แก่บรรณารักษ์ ผู้จัดทำบรรณานุกรมบรรณานุกรม หรือบรรณารักษ์ผู้ให้บริการ ช่วยการค้นคว้า และกลุ่มตัวอย่างประชากรผู้ใช้ห้องสมุดแพทย์ และวิทยาศาสตร์การแพทย์รวม 13 แห่ง ทั้งนี้เพื่อศึกษา ภูมิหลังของการจัดทำบรรณานุกรมบรรณานุกรมในด้านต่าง ๆ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่ผู้จัดทำประสบอยู่ และศึกษา ความคิดเห็นและแนวการใช้เครื่องมือนี้โดยผู้ใช้ เพื่อให้เข้าใจ และสามารถประสานวัตถุประสงค์และความมุ่งหมายทั้งของผู้ให้และผู้ให้บริการในการจัดทำและใช้เครื่องมือให้บรรลุผล สอดคล้องกันสมเจตนาของทั้งสองฝ่าย ซึ่งจะเป็นผลดี แก่การศึกษาค้นคว้าวิจัยทางการแพทย์อย่างแท้จริง

การจัดทำบรรณานุกรมบรรณานุกรม

ในการศึกษาภูมิหลังของการจัดทำบรรณานุกรมบรรณานุกรมภาษาไทยทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในห้องสมุดแพทย์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ 13 แห่ง พบว่ามีห้องสมุด 9 แห่งจัดทำบรรณานุกรมบรรณานุกรม เป็นห้องสมุดแพทย์ 6 แห่ง และห้องสมุดวิทยาศาสตร์การแพทย์ 3 แห่ง กองห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหิดล อาคารหอสมุด ศิริราชทำมานานที่สุด คือตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 เป็นต้นมา และปัจจุบัน (พ.ศ. 2528) ทำบรรณานุกรมบรรณานุกรมจากวารสาร 80 ชื่อ ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดลเพิ่งเริ่มจัดทำล่าสุดเพียง 1 ปี คือตั้งแต่ พ.ศ. 2527 ห้องสมุดวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า ทำบรรณานุกรมบรรณานุกรมจากวารสารจำนวนมากที่สุดคือ 81 รายการ ส่วนห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทำน้อยที่สุดคือจากวารสาร 1 รายการ

คู่มือหลักที่ห้องสมุดทั้ง 9 แห่งใช้สำหรับให้บรรณารักษ์ หัวเรื่องแก่บรรณานุกรมบรรณานุกรม คือ **Medical Subject Headings (MeSH)** ในสิ่งพิมพ์ชื่อ **Index Medicus** ของ **National Library of Medicine (NLM)** แห่งสหรัฐอเมริกา คู่มือภาษาอังกฤษที่ใช้มากรองลงมาคือ **Library of Congress Subject Headings (LC)** คู่มือภาษาไทยที่ใช้กันมากที่สุดคือ **หัวเรื่องการแพทย์ภาษาไทย** โดยกองห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหิดล

ห้องสมุด 4 แห่งจัดทำบรรณานุกรมหัวเรื่องทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ห้องสมุดที่ทำบรรณานุกรมหัวเรื่องภาษาไทย เพียงภาษาเดียวมี 2 แห่ง ส่วนห้องสมุดที่ทำบรรณานุกรมหัวเรื่อง ภาษาอังกฤษเพียงภาษาเดียวมี 3 แห่ง อนึ่ง บัตรค้นเรื่อง

มีหลายชนิด แต่บัตรที่ห้องสมุดทุกแห่งจัดทำ คือ บัตร บรรณานุกรม และบัตรบรรณานุกรมหัวเรื่อง สำหรับการเผยแพร่ การจัดทำบรรณานุกรมบรรณานุกรมกระทำในห้องสมุดเพียง 2 แห่ง แต่ในรูปแบบต่างกัน คือ ห้องสมุดหนึ่งทำเป็น เอกสารอัดสำเนา อีกแห่งหนึ่งทำเป็นรูปเล่มแล้วแจกจ่ายให้ แก่สถาบันการศึกษาอื่น ๆ ในสาขาวิชาคล้ายคลึงกันในลักษณะ ให้เปล่า

ปัญหาสำคัญที่สุดของห้องสมุดทั้ง 9 แห่งในการ กำหนดบรรณานุกรมหัวเรื่องและการจัดทำบรรณานุกรมบรรณานุกรม คือ การขาดคู่มือบรรณานุกรมหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์ ฉบับมาตรฐาน ปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ การขาดความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับศัพท์แพทย์และวิทยาศาสตร์การแพทย์และการขาดแคลน บุคลากร ในการแก้ปัญหาบรรณารักษ์ของห้องสมุดทั้ง 9 แห่งมีความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่าให้จัดทำบรรณานุกรมหัวเรื่องภาษาไทย ทางทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ฉบับมาตรฐานขึ้น โดยเร่งด่วน เพื่อเป็นหลักและคู่มือในการจัดทำบรรณานุกรม บรรณานุกรมและในการให้บริการช่วยการค้นคว้าวิจัย

ความพอใจและความไม่พอใจของการใช้บรรณานุกรม หัวเรื่องภาษาอังกฤษและภาษาไทย

การสำรวจและศึกษาความพอใจและความไม่พอใจ ของการใช้บรรณานุกรมหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์การแพทย์เปรียบเทียบกับบรรณานุกรมหัวเรื่องภาษาอังกฤษ ของ **Index Medicus** เพื่อให้ได้ทราบความสัมพันธ์และ ความคิดเห็นของผู้ใช้ห้องสมุดต่อเครื่องมือค้นเรื่องนี้, วัตถุประสงค์ของการใช้ ตลอดจนคำแนะนำเพื่อแก้ปัญหา การสำรวจและศึกษานี้กระทำเมื่อปี พ.ศ. 2528 จากตัวอย่าง ประชากรผู้ใช้ห้องสมุดจำนวน 271 ราย ของห้องสมุด แพทย์และวิทยาศาสตร์การแพทย์รวม 6 แห่งคือ

1. ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2. หอสมุดคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 3. ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 4. กองห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหิดล อาคารหอสมุด ศิริราช
 5. ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 6. ห้องสมุดวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า
- อนึ่ง ในการวิเคราะห์ได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างประชากร ผู้ใช้ห้องสมุดตามสถานภาพและลักษณะวิชาชีพเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. อาจารย์แพทย์และอาจารย์วิทยาศาสตร์การแพทย์
2. แพทย์และนักวิทยาศาสตร์การแพทย์
3. นักศึกษาแพทย์และนักศึกษาวิทยาศาสตร์การแพทย์
4. ข้าราชการอื่น ๆ นอกจากข้อ 1 และ 2

ผลของการวิจัยพบว่าตัวอย่างประชากรผู้ใช้ห้องสมุดที่เคยใช้ **Index Medicus** มีอัตราสูงร้อยละ 81.5 โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญมากเป็น 3 ประการคือ เพื่อทำรายงานทำวิจัย เขียนตำราและบทความ, ต้องการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเอง และเพื่อแก้ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาชีพ ตัวอย่างประชากรร้อยละ 18.5 ที่ไม่เคยใช้ **Index Medicus** นั้นเป็นเพราะไม่รู้จักริธีใช้จึงยังไม่เคยใช้, บรรณารักษ์ค้นเรื่องให้อยู่แล้ว และไม่รู้จักริธีใช้จึงยังไม่เคยใช้

สำหรับตัวอย่างประชากรผู้ใช้ห้องสมุดที่เคยใช้วรรณิหวับทความวารสารภาษาไทยทางการแพทย์มีร้อยละ 68.3 โดยมีวัตถุประสงค์ของการใช้เช่นเดียวกับ **Index Medicus** ส่วนตัวอย่างประชากรร้อยละ 31.7 ที่ไม่เคยใช้วรรณิหวับทความวารสารภาษาไทย เนื่องจากสาเหตุสำคัญคือ ไม่ทราบว่ามีห้องสมุดหรือไม่มีเครื่องมือค้นเรื่องนี้, ไม่มีความจำเป็นต้องใช้ทั้งในด้านการศึกษา การสอน และการปฏิบัติงาน และมีความเกี่ยวข้องต้องใช้นแต่ไม่รู้จักริธีใช้จึงยังไม่เคยใช้เลย

โดยทั่วไปตัวอย่างประชากรผู้ใช้ห้องสมุดค้นเรื่องจากบทความวารสารภาษาไทยทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยอาศัยเครื่องมือค้นเรื่องต่าง ๆ เช่น บัตรวรรณิหวัเรื่องภาษาอังกฤษและภาษาไทย, บัตรวรรณิหวัเรื่องภาษาไทย, ค้นหากวารสารแต่ละเล่ม และให้บรรณารักษ์ช่วยค้นให้ ฯลฯ

การค้นเรื่องด้วยบัตรวรรณิหวัเรื่องภาษาไทยของตัวอย่างประชากรผู้ใช้ห้องสมุด มีปัญหาที่เป็นอุปสรรคคือนักคำศัพท์มาค้นได้ยาก (ร้อยละ 21.6), การเรียงลำดับอักษรยากในการค้น (ร้อยละ 18.4) และค้นเรื่องได้ไม่ค่อยตรงความประสงค์ (ร้อยละ 17.3)

ตัวอย่างประชากรผู้ใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่พอใจใช้วรรณิหวัเรื่องภาษาอังกฤษในการค้นเรื่อง เนื่องจากพอใจว่าวรรณิหวัเรื่องภาษาอังกฤษเรียงลำดับอักษรง่ายในการค้นร้อยละ 29.7, นักคำศัพท์มาค้นได้ง่ายร้อยละ 18.7 และศัพท์ที่ใช้เป็นศัพท์มาตรฐานสากลร้อยละ 18.5

เกี่ยวกับบริการจัดทำวรรณิหวัเรื่องภาษาไทยและ/หรือภาษาอังกฤษของห้องสมุดต่าง ๆ นั้น ตัวอย่างประชากรผู้ใช้ห้องสมุดมีความคิดเห็นทั้งพอใจและไม่พอใจ อาทิ : วรรณิหวัเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีให้ค้นทันเหตุการณ์ได้ดีพอสมควร, วรรณิหวัเรื่องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

มีน้อยเกินไป และวรรณิหวัเรื่องกระจัดกระจาย เป็นต้นพร้อมนี้ได้ให้คำแนะนำที่มีคุณค่าควรแก่การพิจารณาหลายประการเช่น ให้ใช้วรรณิหวัเรื่องภาษาอังกฤษเป็นหลักโดยมีภาษาไทยในวงเล็บ, ทำวรรณิหวัเรื่องภาษาไทยให้สมบูรณ์และทันสมัย, วรรณิหวัเรื่องภาษาไทยควรมีคำภาษาอังกฤษกำกับในวงเล็บให้รู้ที่มาของศัพท์ และให้จัดทำวรรณิหวัเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ฉบับมาตรฐานแห่งชาติขึ้น

แนวทางการกำหนดและใช้วรรณิหวัเรื่องภาษาไทย

ในการศึกษาความคิดเห็นของตัวอย่างประชากรผู้ใช้ห้องสมุดเกี่ยวกับแนวทางการกำหนดและใช้วรรณิหวัเรื่องซึ่งมีปัญหาในการแปลเป็นวรรณิหวัเรื่องภาษาไทยที่ถูกต้องและเหมาะสม พบว่าตัวอย่างประชากรผู้ใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่ต้องการให้ใช้คำทับศัพท์เป็นวรรณิหวัเรื่องและรูปแบบที่พอใจให้ใช้มากที่สุดคือ “คำทับศัพท์, คำขึ้นนำ”

ตัวอย่าง :

กลูตามิเนส, เอนไซม์ (Glutaminase)

ฮาร์ทบล็อก, หัวใจเต้นผิดจังหวะ (Heart Block)

ฟีนีสเตรชัน, การผ่าตัด (Fenestration)

รูปแบบนี้ตรงกับหลักเกณฑ์พื้นฐานของการจัดทำวรรณิหวัเรื่องภาษาไทยของห้องสมุดแพทย์และห้องสมุดทั่วไปอยู่แล้ว (คำขึ้นนำคือ คำซึ่งช่วยอธิบายความหมายของคำทับศัพท์ ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร)

เกณฑ์มาตรฐานของรูปแบบและการกำหนดวรรณิหวัเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์

เนื่องจากวรรณิหวัเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันยังไม่เป็นแบบแผนเดียวกัน ผู้วิจัยจึงเสนอเกณฑ์มาตรฐานของรูปแบบและการกำหนดวรรณิหวัเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์เพื่อเป็นแนวทางของการกำหนดแบบแผนและเกณฑ์มาตรฐานโดยยึดหลักการพื้นฐาน คือ วรรณิหวัเรื่องมีรูปแบบกระชับรัดกุม, เรียบง่าย, ความหมายตรงและครอบคลุมศัพท์เดิม, คนทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้, และเป็นเครื่องมือช่วยค้นเรื่องได้อย่างสะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

เกณฑ์มาตรฐานที่น่าเสนอมีหลักการโดยสรุปดังนี้ :

1. ใช้คำศัพท์ภาษาไทยที่มีอยู่แล้ว คำบัญญัติทับศัพท์ที่มีใน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 เป็นวรรณิหวัเรื่อง
2. ใช้คำทับศัพท์แล้วตามหลังด้วยคำขึ้นนำในรูปแบบ

“คำทับศัพท์, คำขึ้นนำ” สำหรับศัพท์ภาษาอังกฤษที่ไม่อาจแปลเป็นวรรณคดีหัวเรื่องภาษาไทยที่เหมาะสมได้ โดยใช้หลักเกณฑ์การเขียนทับศัพท์ตามแบบ **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525** และ “หลักเกณฑ์การทับศัพท์” โดยราชบัณฑิตยสถาน พิมพ์เผยแพร่ในการสัมมนาเรื่องการใช้ภาษาไทยทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ 19-21 กุมภาพันธ์ 2528 ณ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

3. ใช้คำอาการนามตามหลักภาษาไทย
4. ใช้คำที่เป็นชื่ออวัยวะของร่างกายนำหน้าในวรรณคดีหัวเรื่อง
5. ใช้คำแรกของวรรณคดีหัวเรื่องภาษาไทยให้ตรงกับคำแรกของวรรณคดีหัวเรื่องภาษาอังกฤษที่เป็นคำผสม ยกเว้นในกรณีที่จะทำให้คันเรื่องได้ยาก
6. ใช้คำว่า “วิทยา” นำหน้าชื่อวิชาที่ไม่มีรากศัพท์เป็นคำบาลีหรือสันสกฤต
7. ใช้คำว่า “การบำบัดโดย...” หรือ “การบำบัดด้วย...” แล้วแต่กรณี สำหรับคำภาษาอังกฤษ “....Therapy” นอกจากจะบัญญัติเป็นอย่างอื่นไว้แล้ว

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยโดยมีข้อเสนอแนะดังนี้ :

1. จัดทำวรรณคดีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์ฉบับมาตรฐานของชาติ โดยอาจใช้ **สหวรรณคดีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์** ของงานวิจัยนี้ (ภาคผนวก 2) เป็นฉบับร่างคณะกรรมการประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายฝ่ายและบรรณารักษ์ห้องสมุดแพทย์ฝ่ายจัดทำวรรณคดีบทความวารสารและ/หรือ ฝ่ายวิเคราะห์หมวดหมู่และบัตรรายการ
2. ร่วมมือกันในงานวรรณคดีบทความวารสารระหว่างห้องสมุดแพทย์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อขจัดปัญหาบุคลากรไม่เพียงพอและการกำหนดวรรณคดีหัวเรื่องภาษาไทยไม่เป็นแบบแผนเดียวกัน

ภาคผนวก

ผลิตผลเพิ่มเติมของงานวิจัยประกอบด้วยภาคผนวก 3 ภาค คือ :

ภาคผนวก 1 “การสำรวจความคิดเห็นของแพทย์, นักวิทยาศาสตร์, นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ และนักวิชาการสาขาต่าง ๆ (ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง) เกี่ยวกับการกำหนดวรรณคดีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์”

การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดวรรณคดีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์ในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางนี้ เป็นการศึกษาแนวทางการกำหนดและการใช้วรรณคดีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์เพิ่มเติมจากการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างประชากรผู้ใช้ห้องสมุด สรุปผลการวิเคราะห์ได้ 3 ประการ คือ :

1. วรรณคดีหัวเรื่องที่ตั้งไว้ถูกต้อง เหมาะสมและเดินตามหลักภาษาไทยอยู่แล้วให้รักษารูปแบบเดิมต่อไป
2. คำที่ยังเป็นปัญหา ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางส่วนใหญ่พอใจกำหนดเป็นวรรณคดีหัวเรื่องตามความสะดวกและตามความเห็นว่าเป็นเพราะ ไม่ต้องการเดินตามหลักเกณฑ์ภาษาไทยอย่างเคร่งครัด
3. คำที่เป็นศัพท์เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น ถ้าแปลได้ก็ต้องการให้แปล ถ้าแปลไม่ได้ให้ทับศัพท์และมีคำขึ้นนำประกอบว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร แต่ผู้เชี่ยวชาญยังไม่แสดงความเห็นชัดเจนเกี่ยวกับรูปแบบว่าจะให้เป็น “คำทับศัพท์, คำขึ้นนำ” หรือ “คำขึ้นนำคำทับศัพท์”

ภาคผนวก 2 “สหวรรณคดีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์”

หนังสือรวบรวมวรรณคดีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์จากห้องสมุดแพทย์ที่จัดทำวรรณคดีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์ และคำแปลจาก **พจนานุกรมศัพท์แพทย์อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน** เรียบเรียงภายใต้คำภาษาอังกฤษของ **MeSH** เป็นคู่มือสำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดแพทย์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ในการให้วรรณคดีหัวเรื่องและหัวเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี และเป็นคู่มือตรวจสอบวรรณคดีหัวเรื่องและหัวเรื่องของห้องสมุดแพทย์ต่าง ๆ ได้ในที่เดียวกัน

ภาคผนวก 3 “วรรณคดีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์”

หนังสือรวบรวมวรรณคดีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์ของหอสมุดคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พร้อมด้วยคำภาษาอังกฤษของ **MeSH**, วรรณคดีหัวเรื่องภาษาไทยของกองห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหิดล และห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งใช้ในกรณีเดียวกัน เรียบเรียงคำตามลำดับอักษรภาษาไทย หนังสือเล่มนี้เป็นคู่มือสำหรับบรรณารักษ์ที่ต้องการหาวรรณคดีหัวเรื่องจากคำภาษาไทยและจัดเป็นคู่ฉบับของ **สหวรรณคดีหัวเรื่องภาษาไทยทางการแพทย์**

อ้างอิง

จีระ อินทโกสม, เพ็ญพิมล เขียวนาวิน, วงศ์วรรณ วงศ์สุภา, อัญชลี แซ่มชุกลิน และอำนาจ ศรีรัตนบัลล์. "รายงานการวิจัยเรื่อง การสำรวจการใช้วรรณิหวัเรื่องบทความวารสารภาษาไทยทางการแพทย์." กรุงเทพฯ : คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. (ทุนวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปี 2523) (อัดสำเนา)

หมายเหตุ

ทางกองบรรณาธิการ เห็นว่ารายละเอียดของรายงานนี้จะเป็นประโยชน์มากสำหรับผู้ที่ต้องการเขียนตำรารายงานวิจัย จึงตัดสินใจนำมาลงติดต่อกันจนกว่าจะจบ ประมาณเล่มละ 16 หน้า ตั้งแต่ฉบับนี้เป็นต้นไป

จุฬาลงกรณ์เวชสารได้รับต้นฉบับเมื่อวันที่ 12 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2530